

BAILARAKO HERRIAK ELKARTZEN DITUZTEN ANTZINAKO BIDEAK

Errekatxoak sahestuz, garai batetik hona bailarako herriak elkartu dituzten harrizko eta lurrezko antzinako bideak, 20km-ko ibilbidea. Bailara eta herriak ezagutzeko proposamena da, bakoitzak bere eritmorra egiteko pentsatua; izan ere, norberak aukeratu baitezake abiapuntua.

DESCRIBAPENA

Arriben, plaza eta aparkalekutik irten eta ibilbidea Betelura doa Araxes ibaiari bazterretik goraka jarraituz. Bertako ur mineraletatik Errazkinera igotzen da, Malloen azpian kokutatutako herrietatik jarraitzeko: Intza, Gaintza, Uztengi eta Azkarate. Atallura jaitsi eta Araxes ibai bazterretik gora jarraituz abiapuntura iristen da.

Arribe – Azkarate, Betelu – Intza eta Betelu – Uztengi (GR) lotzen dituzten beste hiru akera ere badira.

ANTIGUOS CAMINOS QUE UNEN LOS PUEBLOS DEL VALLE

Caminos de piedra y tierra, que siguiendo antiguos trazados, vadearon regatas y arroyos, unen desde tiempo inmemorial los pueblos del valle, en un recorrido de unos 20 km. Es una propuesta para acercarse y conocer el valle y sus pueblos paseando, al ritmo que cada uno elija, ya que el recorrido se puede adaptar, partiendo de cualquiera de los pueblos.

DESCRIPCIÓN

Desde el aparcamiento de la plaza de Arribe, el recorrido se dirige a Betelu siguiendo hacia arriba de la orilla del río Araxes y de las aguas minerales de aquí asciende a Errazkin, para continuar por los pueblos altos del valle, localizados debajo de las Malloas: Intza, Gaintza, Uztengi y Azkarate. Se desciende de Atallu, de nuevo a orillas del río Araxes para continuar aguas arriba hasta el punto de partida. Hay tres alternativas intermedias que unen Arribe con Azkarate; Betelu con Intza; y Betelu con Uztengi (GR).

XARMA BEREZIKO HERRIAK

Arkitektura tradicional mantendu duten herri hauen adierazgarririk onena baseria da, inguruko harri eta egurrez egin da eta paisaia paregabean kokatuta. Herriko bakoitzak, hala ere, bere esenzialitatea eta norasuna mantentzen jakin du.

ARRIBE, ERDI AROKO KUTSUA DUEN HERRIA.

Araxes ibaiaren bi aldeak lotzen dituen Zubia eta San Miguel elizako dorrearen oinean dagoen puntadun arkua dira elemento esanguratsuak.

BETELU, URARI LOTUTAKO HERRIA.

Ur mineral sendagarría daramaten iturri termalak garai bateko balnearioa hornitzen zuten, gaur egun ur botilatzeko fabrika dagoen tokian kokatzen zen bainuetxeak. Ur termalaren garbitokia, iturriak eta antzinako burdinolaren aztarnak bisitatu daitezke.

ERRAZKIN, HERRI GUNEAN BARNERATUTAKO ELIZA.

San Martin parrokiaren kanpandorrearen-gatik ez balitz, eliza ez litzateke bereiziko inguruoko etxe eta baserriengandik. Izan ere, baserrietako bat elizaren paretari lotuta baitago!

INTZA, SAKABANATUTAKO HERRIA.

Baserriak sakabanatuta daude, herri-gunerik sortu gabe 1715. urtean harri eta lurzoruko luiziak herria suntsitu zuen, jendea bizi zen 38 etxe, eliza, udaletean, errota eta beste instalazio eta zerbitzu batzuk azpian geratuz. Zonalde hori orain arte eraiki gabe mantendu da.

GAINTZA, MALLEOTARA BIDEAN.

Nobleen titulutako armariak dituzten antzinko baserriak eta guzti eraberritu dira. Bide hau Malloaren desnibelen zorratzetaran doa. Balerdi edo tontorrak garaiena duen Soiliatzikargaina (1.431m.) iritsi arte, non saino kolonia garrantzitsua ikus daitekeen.

UZTEGI, FILMEKO ESZENATOKIA.

Bailaran ohikoak ziren gaixotusunak sendatzeko naturaren indarra erabilizko jakinduria zuten emakumeen bilkurak. Biziagun asko esperetzen zituzten sorginherria egotiza, eta horietako batzuk kartzeilan hil ziren. Akelarre filmak Uztengin grabatu zen.

AZKARATE, BALERDIREN ITZALPEAN.

Balerditik gertuen dagoen herria da eta mendiko hori igotzeko abiapuntutako bat izaten da. Aralaroko tontorrak altuera ez den arren, esanguratsuena dela esan daiteke, agian bere sostzai nahastezina dela eta.

ATALLU, NAFARROA ETA GIPUZKOA ARTEKO MUGA.

Quedan todavía en pie dos edificios dedicados al cobro de aranceles en las mercancías y peajes en el paso de caminos. La aduana de arbitrios, hasta 1949 se encontraba en la casa Ilarraztu (Atallu) y posteriormente se trasladó a Katetxea, edificio situado a la salida del pueblo.

BAILARAKO HERRIARTEKO BIDE ZAHARRAK

Araitz - Betelu - Errazkin

ANTIGUOS CAMINOS ENTRE LOS PUEBLOS DEL VALLE

Araitz - Betelu - Errazkin

BETIKO BIDE ZAHARRAK - CAMINOS TRADICIONALES

1. ARRIBETIK UBARAKO BIDEA/ CAMINO DE ARRIBA A UBA

DISTANTZIAK / DISTANCIA: 9.380 m. DENBORA / TIEMPO: 3 ordu eta 21 minutu / 3h. 21min.

2. BAILARAKO HERRIARTEKO BIDE ZAHARRAK / ANTIGUOS CAMINOS ENTRE LOS PUEBLOS DEL VALLE

DISTANTZIAK / DISTANCIA: 20.200 m. DENBORA / TIEMPO: 5 ordu eta 52 minutu / 5h. 52min.

3. MALLOA ETA ARAALARERAKO BIDEAK: Abategaina eta Belutatik / CAMINOS A MALLOA Y AARALAR: por Abategaina y por Beluta

DISTANTZIAK / DISTANCIA: 13.100 m. DENBORA / TIEMPO: 5 ordu eta 12 minutu / 5h. 12min.

www.araitz.es www.betelu.es Turismo informazio gunea / Punto de información turística
Betelu Ostatua / Hostal Betelu 948 513 026

Lore bide zaharretatik
Bide zaharren viejos caminos

Informazioa

Información

2. BAILARAKO HERRIAK ELKARTZEN DITUZTEN ANTZINAKO BIDEAK / ANTIGUOS CAMINOS QUE UNEN LOS PUEBLOS DEL VALLE

MIDE Txangoetarako informazioaren metodoa / Método para la información de excursiones

JARDUTE EGOKIAK - BUENAS PRÁCTICAS

- Ez piztu surik ezta egurrik moztu.
No encender fuego ni cortar leña.
- Ez ibili motorizatutako ibilgailuekin,
baimendutako guneetan izan ezik.
No circular con vehículos motorizados, excepto en los espacios autorizados.
- Ez aparkatu, baimendutako guneetan izan ezik.
No aparcar, excepto en los espacios autorizados.
- Ez aldatu, moldatu edo eta kendu inguruneko
elementurik.
No alterar, modificar y/o retirar elementos del medio natural.
- Ez garbitu tresnarik ez eta ibilgailurik ibai, laku
edo erreketan.
No lavar utensilios y vehículos en los ríos, lagos o arroyos.
- Ez utzi edo eta lurperatu zaborrik.
No abandonar y/o enterrar basura.

Isiltasunean ibiltzeak eta animalien ohiturak
ezagutzeak, prismatikoak eramataek eta kolore
deigarrietako jantzirik ez jazteak faunaren
behaketa erreztuko ditzu.

Pasear en silencio y conocer los hábitos de los
animales, llevar prismáticos y prendas de colores
no llamativos facilitarán la observación de la
fauna.

Bidean aurkitzen dituzten pertsonenkin portadera
ona izan. Elkarren artean lagunten ahal gara.

Ser educados con quien os encontréis por el
camino. Todos nos podemos ayudar.

Ibilbide honen erabilpena bakotzak bere gain
hartuko du.

La utilización de este sendero se hará bajo la
responsabilidad de los usuarios.

Txango bat hasi aurretik ibilbidearen zaitasuna
eta eguraldiaren aurrikuspena aintzat hartu

Antes de iniciar una excursión infórmese de la
dificultad de la ruta y de la previsión del tiempo.

HITZAK - LEYENDA

	Informazioa Información		Atseden guneak Área descanso		Ituria Fuente
	Aparkaleku Aparcamiento		Mendi Monte		Eliza Iglesia
	Ostatuak Alojamientos		Begiratokia Mirador		Baseliza Ermita

PAGOZELAI zerbitzu gunea
Área de servicio PAGOZELAI

